

FAKULTA
SOCIÁLNÍCH VĚD
Univerzita Karlova

UNIVERZITA TŘETÍHO VĚKU

NABÍDKA KURZŮ PRO AKADEMICKÝ ROK

2026/2027

2026
2027

Obsah

Zimní semestr říjen 2026 – leden 2027

Antropologie a významy	8
Domorodé právo: Co nás učí o spravedlnosti a řešení konfliktů?	8
Finanční a ekonomická moudrost pro třetí věk – nikdy není pozdě!	9
Kurz mediální sebeobrany	10
Matematika a Mona Lisa – aneb je zdravý rozum opravdu zdravý?	11
Média zblízka I	12
Mezigenerační dialog v éře nových médií	13
O dnešní světové krizi – jak důležitá je spolupráce v Baltském regionu?	13
Paměť míst české demokracie 19. století	14
Proměny moderní Británie: významné události a osobnosti britské historie, politiky a kultury před rokem 1945 očima současníků	15
Reaganova éra: Americká politika, společnost a kultura v 80. letech 20. století	16
Seminář výtvarného umění I	16
Současná čeština v praxi a médiích I	17
Státy západního Balkánu v 21. století	17
Tvůrčí psaní	18
Vzpomínat na minulost, pamatovat na budoucnost	19
Žánry dokumentárního filmu: Portrét	20

Letní semestr

únor 2027 – květen 2027

Algoritmizace veřejného prostoru:	
Umělá inteligence mezi demokracií a manipulací	22
Český hraný film na přelomu 80. a 90. let – období velkých změn	22
Diktátoři a diktatury v Latinské Americe	23
Knihovny, knihy a informace III	24
Konec dějin? Americká politika, společnost a kultura v 90. letech 20. století	24
Média zblízka II	25
Německá Praha	25
Paralipomenon k Moně Lise – aneb co se do první přednášky nevešlo	26
Proměny moderní Británie po roce 1945:	
významné události britské politiky a kultury očima současníků	28
Příběhy evropského myšlenkového dědictví	28
Seminář výtvarného umění II	29
Současná čeština v praxi a médiích II	29
Toulky mediální Prahou I	30
Toulky mediální Prahou II – Josefov, Podolí, Braník, Karlín,	
Nusle, Žižkov, Smíchov, Libeň	31
Váš kompas ve světě bank, financí, rizika a výnosu	33

Univerzita třetího věku na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy

Kurzy U3V jsou na Fakultě sociálních věd UK uskutečňovány jako program Základy společenských věd pro U3V (dále ZSV U3V). V rámci tohoto programu pedagogové FSV UK každoročně připravují širokou nabídku kurzů se sociálněvědním zaměřením, které reprezentují jednotlivé obory rozvíjené fakultou. Do výuky se zapojují vyučující ze všech pěti institutů fakulty (Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Institut politologických studií, Institut mezinárodních studií, Institut ekonomických studií a Institut sociologických studií).

Posluchači mohou navštěvovat jednotlivé kurzy, nebo absolvovat celý program ZSV U3V a získat Osvědčení o absolvování programu, které je slavnostně předáváno v prostorách Karolina. Program ZSV U3V je úspěšně ukončen absolvováním šesti kurzů vypsaných v rámci U3V v průběhu čtyř let. Podmínkou pro úspěšné ukončení kurzu je vždy prezenční účast na výuce v rozsahu minimálně 50 %. Případné další podmínky jsou uvedeny v anotaci jednotlivých kurzů. Do programu ZSV U3V jsou posluchači automaticky zaevidováni při prvním přihlášení do kteréhokoli kurzu U3V na FSV UK. V akademickém roce, kdy posluchač úspěšně ukončí šestý kurz, obdrží pozvánku na slavnostní promoci v Karolinu.

Pro koho jsou kurzy Univerzity třetího věku určeny

Do kurzu U3V se může přihlásit každý občan, který dosáhl důchodového věku. Věková podmínka neplatí pro držitele průkazu ZTP a pro válečné veterány.

Kde se výuka koná

Výuka nejčastěji probíhá v posluchárnách budovy Hollar na Smetanově nábřeží poblíž Národního divadla, některé kurzy se konají i v budově Institutu ekonomických studií FSV UK v Opletalově ulici v Praze 1 nebo v nově zrekonstruovaném výukovém areálu FSV UK v Praze 5 v těsné blízkosti stanice metra Jinonice.

Organizace výuky

Všechny kurzy jsou **jednosemestrální** a v průběhu semestru se výuka vždy koná sedmkrát (tj. 7 x 2 vyučovací hodiny) v termínech, které jsou posluchačům zaslány e-mailem cca dva týdny před začátkem semestru. Výjimkou je kurz Český hraný film na přelomu 80. a 90. let – období velkých změn, který se koná každý týden, a kurz Tvůrčí psaní, kde výuka probíhá ve formátu 4 x 4 vyučovací hodiny za semestr.

Výuka v zimním semestru probíhá v období od začátku října do konce ledna, výuka v letním semestru v období od poloviny února do konce května.

Při podání přihlášky berte prosím v úvahu, že se přednášky mohou konat v kterémkoli týdnu daného semestru a že se výuka v kurzech vypsaných na stejný den a čas zpravidla alespoň částečně překrývá.

Kdy podat přihlášku

Přihlášky na kurzy Univerzity třetího věku přijímáme v těchto obdobích:

- **na zimní semestr: od 18. května 2026 do 31. srpna 2026**
- **na letní semestr: od 16. listopadu 2026 do 15. ledna 2027**

Prosíme respektujte, že mimo výše uvedená období není možné přihlášku podat.

Způsob podání přihlášky

On-line prostřednictvím Studijního informačního systému (SIS). Odkaz na elektronickou přihlášku naleznete na webových stránkách FSV UK v sekci o Univerzitě třetího věku (<https://fsv.cuni.cz/uchazeci/celozivotni-vzdelavani/univerzita-3-veku>) pod informacemi o příslušném kurzu. **Elektronické přihlašování bude spuštěno 18. 5. 2026 (resp. 16. 11. 2026) v 9:00 a ukončeno 31. 8. 2026 (resp. 15. 1. 2027) ve 23:59.**

Přihlášky na papírových formulářích nebo přihlášky zasláné e-mailem již nepřijímáme.

Platba kurzovného

Bezprostředně po odeslání přihlášky přes SIS obdržíte automatický e-mail s informací, že Vaše přihláška byla doručena na studijní oddělení. Tento e-mail bude obsahovat i všechny údaje potřebné k platbě, proto si ho pečlivě uschovejte. Po zpracování Vaší přihlášky, které může trvat až dva týdny, obdržíte od referentky e-mailem potvrzení o přijetí do kurzu (případně vyrozumění, že je kurz obsazený). **Kurzovné prosím nehrad'te dříve, než Vám bude přijetí do kurzu potvrzeno.**

Kurzovné ve výši **800 Kč** za jednosemestrální kurz je možné uhradit bankovním převodem, případně hotově nebo kartou na pokladně fakulty. Kurzovné můžete uhradit také přímo v SIS u Vaší přihlášky, a to buď kartou prostřednictvím platební brány, nebo pomocí QR kódu. Jakmile platba bude připsána na náš účet a bude k přihlášce přiřazena, obdržíte automatický e-mail s informací, že přihlášku evidujeme jako uhrazenou.

Termín pro úhradu kurzovného

do 31. 8. 2026 u přihlášek na zimní semestr

do 15. 1. 2027 u přihlášek na letní semestr

Uhrazené kurzovné je nevratné. Doklad o zaplacení si uchovejte po celou dobu trvání kurzu pro případnou kontrolu.

říjen 2026 – leden 2027

Zimní semestr 2026/2027

Antropologie a významy

Vyučující: doc. PhDr. Martin Soukup, Ph.D.

Obsah kurzu: Kurz nabídne základní antropologické přístupy k porozumění světu významů, zejména znakům a symbolům. Lidské symbolické myšlení se objevilo přinejmenším před padesáti tisíci lety, některé odhady naznačují, že i před více než sedmdesáti tisíci lety, kdy se objevily skalní rytiny. Lidské symbolické myšlení se projevuje v mýtech, pohádkách, náboženství, rituálech, ale také v divadle a filmech.

Témata přednášek:

1. Symbol, znak, struktura a lidská představivost
2. Cesty masek: mýtus, narativita a struktura
3. Mýtus věčného návratu: hierofanie a osy světa
4. Tajemství luskouna a prasete: symbol jako nástroj společenské integrace
5. MacBeth a kohoutí zápasy: porozumění lidskému jednání pomocí symbolů
6. Divadlo a náboženské poutě: rituál jako nástroj zachování společenského řádu
7. Záhadná smrt kapitána Jamese Cooka: Struktura, mýtopraxe a dějiny

Podmínky úspěšného zakončení kurzu: minimálně 50% prezenční účast

Den a čas výuky: pátek 14:00–15:20

Místo výuky: budova Hollar, Smetanovo nábř. 6, Praha 1

Číslo kurzu: 1

Domorodé právo: Co nás učí o spravedlnosti a řešení konfliktů?

Vyučující: JUDr. et Mgr. Tereza Dleštíková, Ph.D.

Obsah kurzu: Kurz přibližuje posluchačům domorodé právní systémy Latinské Ameriky, se zaměřením na původní obyvatele Kolumbie (komunitu Nasa) a jejich pojetí spravedlnosti jako ozdravného procesu obnovy mezilidských vztahů a rovnováhy ve společenství. Kurz se zaměřuje na komunitní rozhodování v kruhu a dialogické formy řešení sporů s tím, že zkoumá i jejich rituální a symbolickou rovinu. Důraz je kladen na skutečnost, že proces nalézání spravedlnosti zahrnuje zájem nejen o pachatele, ale také péči o oběti a snahu o obnovu rovnováhy celé komunity. Cílem kurzu je kriticky reflektovat dominantní trestněprávní paradigma a představit alternativní modely restorativní a vztahové spravedlnosti. Posluchači

budou vedeni k porozumění kulturním a etickým základům domorodého práva a k promyšlení jeho možných inspirací pro současné přístupy k řešení konfliktů a hledání spravedlnosti, která přesahuje čistě represivní rámec.

Témata přednášek:

1. Více právních světů: úvod do domorodého práva a právního pluralismu
2. Svět v rovnováze: nazírání světa a právní myšlení komunity Nasa
3. Konflikt jako narušení vztahů: domorodé přístupy k řešení sporů a spravedlnosti
4. Harmonizační rituály: obnova rovnováhy mezi jednotlivcem, komunitou a přírodou
5. Tělesné tresty: porozumění právu v kulturním kontextu
6. Centros de armonización: uzdravování namísto izolace jako alternativa k vězení
7. Od trestu k nápravě vztahů: domorodé právo jako inspirace pro spravedlnost dnes

Podmínky úspěšného zakončení kurzu: minimálně 50% prezenční účast

Den a čas výuky: pátek 12:30–13:50

Místo výuky: U Kříže 8, Praha 5-Jinonice

Číslo kurzu: 2

Finanční a ekonomická moudrost pro třetí věk – nikdy není pozdě!

Vyučující: prof. Ing. et Ing. Luboš Komárek, Ph.D., MSc, MBA

Obsah kurzu: Kurz je určen všem, kteří chtějí lépe porozumět světu financí a ekonomiky v souvislostech každodenního života. Srozumitelnou a přístupnou formou si vysvětlíme, jak pečovat o osobní finance, co skutečně znamená pocítit inflaci, která je často označovaná jako „nebezpečný virus“ ekonomiky nebo proč vznikají hospodářské krize. Společně si ukážeme, jak ekonomické dění ovlivňuje naše úspory, ceny i životní jistoty.

Zaměříme se také na praktická témata, která se dotýkají mnoha rodin s důrazem na specifické situace starších spoluobčanů. Probereme oblast nemovitostí a jejich roli v rodinném majetku, úskalí zadlužení nejen na stáří, ale i třeba to, co by přineslo zavedení jednotné měny euro v České republice. Vysvětlíme si rovněž, proč je důležité dbát o cenovou, finanční a rozpočtovou stabilitu. Kurz nabídne jasná vysvětlení bez složité teorie, zato s důrazem na pochopení principů a jejich využití v každodenním životě.

Na závěr každé přednášky bude dostatečný prostor pro otázky, na které jste se možná dosud „báli“ zeptat. V přátelském a otevřeném prostředí tak získáte větší jistotu pro vaše finanční rozhodnutí a lepší orientaci v ekonomických tématech, o nichž se denně hovoří v médiích. Motto kurzu je, že nikdy není pozdě rozšířit své znalosti a získat nadhled nad světem financí kolem nás.

Témata přednášek:

1. Osobní finance – aneb co by každý měl vědět
2. Proč vznikají krize?
3. Inflace – nebezpečný virus ekonomiky
4. Nemovitosti a my
5. Euro a my
6. Dluh – dobrý sluha, ale špatný pán
7. Jak nás ovlivňuje měnová, fiskální a makroobezřetnostní politika?

Luboš Komárek působil téměř tři desetiletí na různých odborných a manažerských pozicích v České národní bance a stejnou dobu působí i v akademické sféře. Na sklonku roku 2025 byl Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR zvolen členem Národní rozpočtové rady. V minulosti vykonával funkci viceprezidenta a prezidenta České společnosti ekonomické.

Podmínky úspěšného zakončení kurzu: minimálně 50% prezenční účast

Den a čas výuky: středa 18:30–19:50

Místo výuky: Opletalova 26, Praha 1

Číslo kurzu: 3

Kurz mediální sebeobranu

Vyučující: Mgr. Lucie Römer, Ph.D.

Obsah kurzu: Pandemie dezinformací. Energošmejdi. Skrytá reklama. Product placement. Manipulací se to v médiích jen hemží. Ne vše je ale manipulace. Jak manipulaci v médiích poznat? Komu slouží? Jak vzniká? Jak předcházet tomu, aby se člověk stal její obětí? A jakou roli v tom všem hraje umělá inteligence?

Na konkrétních příkladech z tištěných i audiovizuálních médií se bude tento interaktivně laděný kurz snažit vybavit jeho účastníky nastraženými ušima, lupou pro rozpoznání toho, zda jimi daná reportáž či zpráva skutečně manipuluje,

preventivními opatřeními pro případ, že by je média někdy oslovila, a ostrými náboji, kdyby se snad oběti manipulace stali přímo oni.

Lucie Römer je novinářka, v minulosti pracovala v týdeníku Respekt, nyní spolupracuje s různými českými i zahraničními médii (Kutnohorský deník, Učitelství měsíčník, časopis Nota Bene a další). Na IKSŽ FSV UK získala v roce 2023 doktorát v oblasti mediální výchovy.

Podmínky úspěšného zakončení kurzu: minimálně 50% prezenční účast, prezentace vlastní ukázky

Den a čas výuky: pátek 9:30–10:50

Místo výuky: budova Hollar, Smetanovo nábř. 6, Praha 1

Číslo kurzu: 4

Matematika a Mona Lisa – aneb je zdravý rozum opravdu zdravý?

Vyučující: prof. RNDr. Jan Ámos Víšek, CSc.

Motto:

*Řekne-li ti někdo, že si neumí představit,
že by to či ono mohlo být nějak jinak,
není to proto, že by to tak nemohlo být,
je to jen nedostatek představivosti.*

Karl Popper

Obsah kurzu: Je domněnka, že moderní věda začíná v renesanci a že Leonardo da Vinci stál u její kolébky, viz Bülent Atalay: Matematika a Mona Lisa – Umění a věda Leonarda da Vinci, opravdu namístě? Od doby Leonarda da Vinci jsme ušli pořádný kus cesty a průvodci nám byli velikáni jako Tycho de Brahe, Johannes Kepler, Galileo Galilei, Isaac Newton, ale také Bohuslav Balbín, Bernard Bolzano a mnozí další. Na začátku budování moderní vědy byla idea nahradit dogma racionem (my Češi bychom řekli zdravým rozumem), ale možná se ukázalo, že to nestačí, nebo že je to naopak příliš ambiciózní nápad – možná jsme se měli vypravit nějakým „opačným směrem“ (jak kdysi napsal Josef Nesvadba: Výprava opačným směrem). Toto povídání nebude vědecké, ale bude o vědě, tak jak ji (téměř jistě) neznáte. Bude o zázracích i podvodech s čísly, bude o tom,

co věda umí a jaké má limity, bude to o mýtech ve vědě (např. o tom, jak náš sen o objektivitě dostal trhliny, viz Ilya Prigogine: Only an Illusion – Jen iluze), o mýtech o vědě a vědcích a o mýtech obecně. Nebude to učesané, ale spíše od všeho trochu. Vyprávět Vám to bude matematik-statistik, kterého 20 let mezi společenskými vědci nesmírně obohatilo a chce se o to s Vámi podělit. Přednáška běží od roku 2016, tj. měla by už být usazená. Ale není – každým rokem (zejména během letních prázdnin) nabobtnává, neboť nové zajímavé informace k tématům, kterým se přednáška věnuje, se stále objevují. Navíc, pokud máte chuť ji vylepšovat či případně doplňovat o další témata, která byla opomenuta, a Vy byste je rádi slyšeli, či dokonce o nich diskutovali – to bych se cítil nejvíce poctěn – přijďte mi je navrhnout či poradit, co vylepšit, co vypustit a naopak co více rozvést. Za ty roky, co přednáška běží, jsem každoročně ocenil, že se objevil nějaký návrh.

Na konci semestru jsem byl vždy dotazován, zda by přednáška nemohla mít pokračování. A tak od akademického roku 2019/20 v letním semestru běží jakési pokračování, resp. doplňování těch témat, která s touto přednáškou souvisí a byla buď zmíněna jen okrajově, nebo vůbec. Název přednášky je „Paralipomenon k Moně Lise – aneb co se do první přednášky nevešlo“.

(J. Á. Víšek)

Podmínky úspěšného zakončení kurzu: minimálně 50% prezenční účast

Den a čas výuky: pátek 9:30–10:50

Místo výuky: Opletalova 26, Praha 1

Číslo kurzu: 5

Média zblízka I

Vyučující: PhDr. Radim Wolák

Obsah kurzu: Kurz nabízí účastníkům hlubší poznání mediální problematiky, vhléd do dějin médií i jejich současného fungování prostřednictvím exkurzí do mediálních institucí (ČT, ČRo, ČTK, redakce novin, vydavatelství, tiskárny), návštěv muzeí (Poštovní muzeum, Národní technické muzeum, Národní muzeum), příležitostných akcí, diskusí či besed o mediálních otázkách se zajímavými osobnostmi, odborníky a pracovníky médií. Přesná náplň kurzu je vždy stanovena na základě zájmu účastníků po prvním setkání.

Podmínky úspěšného zakončení kurzu: minimálně 50% prezenční účast

Den a čas výuky: pátek 14:00–15:20

Místo výuky: budova Hollar, Smetanovo nábř. 6, Praha 1

Číslo kurzu: 6

Mezigenerační dialog v éře nových médií

Vyučující: Mgr. Ing. Jana Rosenfeldová, Ph.D.

Obsah kurzu: Kurz poskytuje unikátní platformu pro setkávání studentů Univerzity třetího věku se studenty standardního studia na Fakultě sociálních věd a jejich společnou diskusi o neustále se proměňujícím světě médií. Cílem předmětu je podpořit mezigenerační výměnu zkušeností a vzájemné učení a porozumění mezi studenty různého věku. Účastníci kurzu budou moci sdílet své osobní zkušenosti, reflektovat společenské dopady médií a diskutovat o rozdílech ve vnímání médií mezi generacemi. Tematicky kurz pokrývá široké spektrum oblastí, jako je reprezentace jednotlivých generací v médiích, ageismus, vliv médií na formování veřejného mínění nebo hudba jako prostředek kulturního vyjádření a utváření identity. Diskutovat budeme také o tom, jaký dopad mají média na naše sociální interakce, přátelství a rodinné vztahy, jak mohou přispívat ke společenským změnám nebo jak reklama ovlivňuje naše spotřebitelské chování.

Podmínky úspěšného zakončení kurzu: minimálně 50% prezenční účast

Den a čas výuky: pátek 11:00–12:20

Místo výuky: budova Hollar, Smetanovo nábř. 6, Praha 1

Číslo kurzu: 7

O dnešní světové krizi – jak důležitá je spolupráce v Baltském regionu?

Vyučující: PhDr. Ivi Zájedová, Ph.D.

Obsah kurzu: Region kolem Baltského moře, zajímavý svým historickým vývojem a bohatý na suroviny, je pozoruhodnou částí evropského kontinentu. Politické změny v letech 1989–90 (rozpad Sovětského svazu a znovuoobnovení nezávislosti tří pobaltských zemí – Estonska, Litvy a Lotyšska) vytvořily prostor pro přeshraniční síť a položily také základy pro mezinárodní a institucionální

spolupráci mezi pobaltskými a severskými zeměmi. V tomto kurzu se zaměříme především na vývoj této regionální spolupráce v Baltském regionu v současné turbulentní a nestabilní době.

Podmínky úspěšného zakončení kurzu: minimálně 50% prezenční účast, seminární práce

Den a čas výuky: pátek 12:30–13:50

Místo výuky: U Kříže 8, Praha 5-Jinonice

Číslo kurzu: 8

Paměť míst české demokracie 19. století

Vyučující: PhDr. Luboš Velek, Ph.D.

Obsah kurzu: I v souvislosti s aktuálními společenskými diskusemi o všeobecné krizi demokratických systémů a procesů chce kurz posluchačům nabídnout seznámení s ideami, prosazováním, vývojem a podobami demokracie v českých zemích a v habsburské monarchii 19. století. Seznamování s počátky demokracie v českých zemích proběhne formou představení míst (lokality, budovy, veřejná místa, instituce apod.), osob a jejich společných příběhů spojených s demokracií.

Témata přednášek:

1. Co je to demokracie? Aneb od antiky k dnešku v euroatlantickém kontextu
2. Zrození českých demokratů: revoluce 1848 (Svatováclavské lázně, vídeňský Landhaus, slezské Úvalno, Běchovice)
3. Demokracie mezi Vídní a Kroměříží: diskuse demokratů na říšském sněmu 1848
4. Krev prolitá za občanská práva, svobody a sociální rovnost: ze Svárova (1870) přes Břevnov (1878) na Střelecký ostrov (1890)
5. Za všeobecné volební právo! Jindřichův Hradec (1893) a vídeňská říšská rada (1896)
6. Bouřlivý rok 1905: Brněnský volkstág a pražské Malostranské náměstí
7. I žena je plnoprávný občan! Vídeňská Volksgarten (1848), Hradec Králové (1866) a Mladá Boleslav (1912)

Přednášky budou doprovázeny powerpointovými prezentacemi (promítání dobových materiálů).

Podmínky úspěšného zakončení kurzu: minimálně 50% prezenční účast

Den a čas výuky: pátek 14:00–15:20

Místo výuky: budova Hollar, Smetanovo nábř. 6, Praha 1

Číslo kurzu: 9

Proměny moderní Británie: významné události a osobnosti britské historie, politiky a kultury před rokem 1945 očima současníků

Vyučující: prof. PhDr. Blanka Řířchová, CSc., dr. h. c.

Obsah kurzu: Kurz se zaměří na historické mezníky vývoje Spojeného království Velké Británie a Severního Irska s důrazem na období od sklonku 19. století do roku 1945, tj. období vlády Eduarda VII. (1901–1910), Jiřího V. (1911–1936), Eduarda VIII. (1936) a Jiřího VI. (1936–1952). Vedle představitelů panovnického rodu budou průvodci tímto obdobím britských dějin rovněž významné osobnosti politického života, jakými byli Winston Churchill, Clement Attlee či David Lloyd George, a vlivné osobnosti společenského a kulturního života, k nimž bezesporu patřil zakladatel skautu Robert Baden-Powell či britská aktivistka, pacifistka a humanitární pracovnice Emily Hobhouseová, která se věnovala přednostně životním podmínkám v britských koncentračních táborech pro búrské ženy a děti během druhé búrské války. Pozornost bude rovněž věnována vztahu Británie a Československa za druhé světové války včetně reflexe takových událostí, jakými bylo vypálení Lidic či život českých občanů v Británii před rokem 1940 a v průběhu druhé světové války. Posluchači se seznámí také s osobnostmi, jako byli bohemisté R. W. Seton-Watson či spisovatel a spolupracovník československé exilové vlády P. Selver, který překládal do angličtiny dílo K. Čapka či J. Haška, či méně známá osobnost z řad velšských bohemistů T. H. Parry Williams.

Podmínky úspěšného zakončení kurzu: minimálně 50% prezenční účast

Den a čas výuky: pátek 9:30–10:50

Místo výuky: budova Hollar, Smetanovo nábř. 6, Praha 1

Číslo kurzu: 10

Reaganova éra: Americká politika, společnost a kultura v 80. letech 20. století

Vyučující: PhDr. Jakub Dopieralla

Obsah kurzu: Osmdesátá léta ve Spojených státech jsou více než kterákoliv jiná dekáda neoddělitelně spojena s jedním jménem: Ronald Reagan. Politický talent a charisma bývalého herce způsobily politický obrat v politickém smýšlení společnosti směrem ke konzervatismu. Reaganovská zahraniční politika pomohla ukončit studenou válku drtivou porážkou sovětského bloku. Reaganovský odkaz v domácí politice je však mnohem komplikovanější, mnoho nepřekonaných problémů trápí USA dodnes. V sérii přednášek se budeme zabývat zásadními politickými, společenskými a ekonomickými trendy, které umožnily raketový růst USA v jedinou světovou supervelmoc, ale zároveň zásadně zvýšily nerovnost mezi skupinami obyvatelstva. Neopomeneme ani zásadní milníky v kultuře, vědě a technice, jejichž důsledky pocít'ují Američané dodnes.

Podmínky úspěšného zakončení kurzu: minimálně 50% prezenční účast

Den a čas výuky: čtvrtek 15:30–16:50

Místo výuky: U Kříže 8, Praha 5-Jinonice

Číslo kurzu: 11

Seminář výtvarného umění I

Vyučující: PhDr. Mgr. Hana Sládková, Ph.D.

Obsah kurzu: Náplní kurzu jsou návštěvy výstav současného umění (výběr dle aktuální nabídky) a srovnání vlastního dojmu s hodnocením recenzí a dalšími zdroji. Cílem kurzu je představit současné výtvarné umění prostřednictvím výstav a seznámit posluchače s nabídkou galerií, periodik a on-line obsahů zaměřených na výtvarné umění, s prostředím klasických výstavních prostor i ateliérů. Podle možností jsou součástí také komentované prohlídky s umělci, kurátory a galeristy. Podmínkou účasti v kurzu je přístup k e-mailu, jímž jsou zasílány informace ke každému semináři a doplňující odkazy k výstavám.

Podmínky úspěšného zakončení kurzu: minimálně 50% prezenční účast

Den a čas výuky: čtvrtek od 15:00

Místo výuky: různé galerie v Praze

Číslo kurzu: 12

Současná čeština v praxi a médiích I

Vyučující: PhDr. Tereza Klabíková Rábová, Ph.D.

Obsah kurzu: Kurz je věnován vybraným jevům současné češtiny. Stručný výklad teoretických poznatků bude bohatě ilustrován konkrétními příklady a kritickými analýzami mediálních textů psaných i mluvených. Důraz bude kladen na problematiku pravopisné a mluvnické jevy, nové vazby či výrazy a vhodnost jejich užití v daných situacích. Součástí kurzu bude vybraná četba odborné i populárně-naučné jazykovědné literatury a také praktický nácvik některých dovedností (mluvený projev, psaní e-mailu atd.). V neposlední řadě bude v kurzu prostor pro jazykové hry, výklad etymologie slov a další jazykové zajímavosti.

Podmínky úspěšného zakončení kurzu: minimálně 50% prezenční účast, plnění průběžných písemných úkolů

Den a čas výuky: pátek 9:30–10:50

Místo výuky: budova Hollar, Smetanovo nábř. 6, Praha 1

Číslo kurzu: 13

Státy západního Balkánu v 21. století

Vyučující: doc. PhDr. Ondřej Žíla, Ph.D.

Obsah kurzu: Kurz se věnuje (post)konfliktním společnostem tzv. západního Balkánu. Přednáškovou formou budou rozebírány rozličné aspekty politických, ekonomických a společenských dopadů konfliktů, k nimž došlo v bývalých jugoslávských republikách v průběhu 90. let 20. století. Ústřední pozornost bude zaměřena především na exjugoslávské státy, které se musí vyrovnat s válečným dědictvím (Chorvatsko, Bosna a Hercegovina a Kosovo). Současně však bude přihlíženo i k vývoji dění v dalších exjugoslávských republikách (především k Srbsku a Černé Hoře), ale i k albánskému prostoru. Seminář se bude věnovat

vybraným fenoménům, které výrazně ovlivnily společenství západního Balkánu během války a které silně rezonovaly i v poválečném období.

Témata přednášek:

1. Politika paměti: cykly jugoslávské paměti
2. „Jugonostalgie“ v post-konfliktní a postsocialistické společnosti
3. Posttudjmanovské Chorvatsko
4. Postmiloševićovské Srbsko
5. Role tzv. mezinárodního společenství v Kosovu – albánská/kosovská otázka v 21. století
6. Daytonská Bosna a Hercegovina
7. Černá Hora a Severní Makedonie

Podmínky úspěšného zakončení kurzu: minimálně 50% prezenční účast

Den a čas výuky: pátek 14:00–15:20

Místo výuky: U Kříže 8, Praha 5-Jinonice

Číslo kurzu: 14

Tvůrčí psaní

Vyučující: doc. Mgr. Radek Malý, Ph.D.

Obsah kurzu: V dílně tvůrčího psaní posluchači představují a diskutují vlastní texty literární povahy a přiměřeného rozsahu. Tyto texty jsou tvořeny podle průběžných zadání (povídka na dané téma, sloupek), možné je prezentovat i text již dříve napsaný. Dílnu povede spisovatel, překladatel a zkušený pedagog tvůrčího psaní a je založena na sdílení praktických tipů, zkušeností a zpětné vazby k textům. Dílna je otevřená jak novým zájemcům, tak absolventům, neboť budou tvořit nové texty.

Výuka se koná čtyřikrát za semestr, každé setkání je v délce čtyř vyučovacích hodin.

Podmínky úspěšného zakončení kurzu: minimálně 50% prezenční účast, prezentování minimálně jednoho textu

Den a čas výuky: pátek 14:00–16:50

Místo výuky: budova Hollar, Smetanovo nábř. 6, Praha 1

Číslo kurzu: 15

Vzpomínat na minulost, pamatovat na budoucnost

Vyučující: prof. MgA. Martin Štoll, Ph.D.

Obsah kurzu: Hlavním tématem kurzu je paměť jako téma, paměť a její zachování jako hodnota. Nepůjde o procvičování paměti, ale o širší společné promyšlení toho, co stojí za to uchovávat pro budoucí generace a co ne, a jakým způsobem. Každý z nás má zkušenost s haldou rodinných fotografií, s videi (ještě možná rodinnými „osmičkami“ nebo „véháeskami – VHS“) a deníkovými záznamy. Bude nás zajímat, jaké vrstvy a čím zakrývají v paměti to podstatné z historie rodinné i osobní. Všemi přednáškami se povine téma dokumentarismu jako principu. Půjde o kombinaci osobních zkušeností a výzkumných metod, které se uplatňují v geografii, v publicistice, v rodinném filmu nebo v genealogii.

Plán přednášek:

1. Paměť rodinná a co zůstává pro další generace? (film Má Malá Skála, osobní příklad pátrání po pradědečkovi)
2. Instituce určené k zachování paměti, hodnota „stáří“ (HOST: Památkový ústav, resp. kurátor muzea apod.)
3. Fenomén deníku, korespondence a kroniky (Má to vůbec smysl? Bude to někdy někoho zajímat? Co zůstane po dnešní době? Editace deníků Antonína Špáty.)
4. Paměť krajiny (HOST: doc. RNDr. Jan Daniel Bláha, Ph.D., kulturní antropolog a geograf. Co si pamatuje česká krajina? V jakých vrstvách je možno ji zkoumat? Čím je krajina kulturní? Jak číst krajinu?)
5. Strom života a výstavba rodokmenu (HOST: Lubomír Havrda. Jaké vazby vznikají? K čemu je to dobré?)
6. Prchavá paměť starých rodinných filmů (HOST: Jan Šíkl, dokumentarista, který vdechuje rodinným filmům nové souvislosti a nový život)
7. Psát o paměti (HOST: Pavel Kosatík nebo Milena Lenderová)

Lektorem kurzu je dokumentarista, autor 60 dokumentárních filmů, včetně řady portrétů, absolvent FAMU v dílně Jana Špáty, M. Štoll.

Podmínky úspěšného zakončení kurzu: minimálně 50% prezenční účast

Den a čas výuky: pátek 11:00–12:20

Místo výuky: budova Hollar, Smetanovo nábř. 6, Praha 1

Číslo kurzu: 16

Žánry dokumentárního filmu: Portrét

Vyučující: prof. MgA. Martin Štoll, Ph.D.

Obsah kurzu: Kurz nabídne vhled do možností, jak dokumentární film vzniká a jak zobrazuje žijícího i již nežijícího člověka. Portrét je jedna ze základních disciplín dokumentaristů, přináší vždy pozoruhodná a někdy až životní setkání, a ne vždy jeho realizace probíhá hladce. Na ukázkách z filmů v průběhu historie českého i zahraničního dokumentu budou představeny principy, jak je portrét vystavěn, jak daleko je možné se s filmovým hrdinou dostat a jaké jsou meze zobrazení lidského života ve filmu, resp. televizi.

Plán přednášek:

1. Portrét jako základní filmová disciplína, včetně praktických aspektů jeho realizace
  2. Portréty „po srsti“ (od vizitky přes navštívenky až po oslavné snímky)
  3. Konfrontační portréty – dialog (Dotkl se mě prst boží, filmy D. Vihanové)
  4. Portrét jako součást televizního vysílání (Třináctá komnata, portréty nežijících osobností)
  5. Práce se známými osobnostmi (GEN, Občan Havel, Věra 68, Červená, filmy o umělcích...)
  6. Práce v extrémních podmínkách (např. Katka)
  7. Časoběrné portréty (René, Malory, Jindřich Štreit – fotografuji, tedy jsem)
- Lektorem kurzu je dokumentarista, autor 60 dokumentárních filmů, včetně řady portrétů, absolvent FAMU v dílně Jana Špáty, M. Štoll.

Podmínky úspěšného zakončení kurzu: minimálně 50% prezenční účast

Den a čas výuky: pátek 9:30–10:50

Místo výuky: budova Hollar, Smetanovo nábř. 6, Praha 1

Číslo kurzu: 17

Letní semestr 2026/2027

Algoritmizace veřejného prostoru: Umělá inteligence mezi demokracií a manipulací

Vyučující: Mgr. Klára Kosová, Ph.D., Mgr. Klára Vedlichová

Obsah kurzu: Jak technologie umělé inteligence proměňují každodenní život, veřejnou debatu i fungování demokracie?

Kurz nabízí srozumitelný a kritický úvod do světa umělé inteligence a jejích dopadů na současnou společnost. Zaměří se na to, jak algoritmy ovlivňují média, politickou komunikaci i veřejné mínění. Účastníci se seznámí s tématy jako je dezinformace, digitální manipulace, volební kampaně v digitální době či regulace AI. Důraz bude kladen na konkrétní příklady a otevřenou diskusi o budoucnosti demokracie v éře algoritmů.

Podmínky úspěšného zakončení kurzu: minimálně 50% prezenční účast, odevzdání domácí práce spočívající ve vytvoření a analýze vlastních promptů pro generativní AI a jejich kritické reflexi (2–3 NS)

Den a čas výuky: pátek 12:30–13:50

Místo výuky: U Kříže 8, Praha 5-Jinonice

Číslo kurzu: 18

Český hraný film na přelomu 80. a 90. let – období velkých změn

Vyučující: PhDr. Petr Bednařík, Ph.D.

Obsah kurzu: Kurz se zaměří na období konce 80. let a začátku 90. let v oblasti českého hraného filmu. Nejprve bude prezentovat filmy vznikající v 80. letech v období gorbáčovovské perestrojky, kdy se rovněž do českého hraného filmu dostávaly kritické prvky a tvůrci se snažili poukazovat na negativní jevy života v Československu. Bude se věnovat tomu, co v této době natáčeli zkušení tvůrci, jaká se objevila nová autorská jména a jaký byl ohlas filmové tvorby. Následně bude představeno období začátku 90. let, kdy česká kinematografie celkově procházela velkými změnami. V této době se rozpadl dosavadní systém distribuce filmů. Barrandovské a zlínské ateliéry směřovaly k privatizaci. Filmoví tvůrci si museli zvykat, že sehnat finance na natáčení filmu je náročný úkol. Diváci začali ve velké míře do kin chodit na americkou produkci, která za normalizace byla u nás uváděna jen ve velmi omezeném rozsahu. Filmaři se museli zorientovat,

jaká témata a jaké filmové žánry budou diváky zajímat. Důležitým producentem se stala Česká televize. Kurz ukáže, jak tato transformace kinematografie v první polovině 90. let vypadala, jaké filmy vznikly a jaký byl jejich domácí a zahraniční ohlas.

Výuka bude navazovat na kurz o českém hraném filmu v období normalizace, který proběhl v akademickém roce 2025/26. Kurz „Český hraný film na přelomu 80. a 90. let – období velkých změn“ je však otevřen i těm, kteří předcházející kurz neabsolvovali.

Podmínky úspěšného zakončení kurzu: minimálně 50% prezenční účast

Den a čas výuky: pátek 12:30–13:50

Místo výuky: budova Hollar, Smetanovo nábř. 6, Praha 1

Číslo kurzu: 19

Diktátoři a diktatury v Latinské Americe

Vyučující: Mgr. Jaroslav Bílek, Ph.D.

Obsah kurzu: Chcete se dozvědět více o diktaturách v Latinské Americe? Zajímají vás vojenské junty a populisté? Ptáte se, proč někteří diktátoři vládnou celou věčnost a jiní se neudrží ani pár let? Tak o tom všem bude tento kurz. Účastníci se postupně seznámí s podobou a fungováním nejdůležitějších diktatur v Latinské Americe.

1. Převraty a revoluce v Latinské Americe
2. Kuba: Od Batisty ke Castrovi a kam dál?
3. Chile: Jak to doopravdy bylo s Pinochetem
4. Vojenská junta v Argentině a její prohra ve válce o Falklandy
5. Sváry a dohody v „ráji“: Nicaragua na cestě od autoritářství k demokracii a zase zpět
6. Král sociálních sítí nebo diktátor s nejlepším PR? Salvador za vlády Nayiba Bukeleho
7. Venezuela: Příběh země, která se z demokratického premianta propadla do autoritářské noční můry

Podmínky úspěšného zakončení kurzu: minimálně 50% prezenční účast

Den a čas výuky: pátek 14:00–15:20

Místo výuky: U Kříže 8, Praha 5-Jinonice

Číslo kurzu: 20

Knihovny, knihy a informace III

Vyučující: PhDr. Irena Prázová, Ph.D., Mgr. Radka Suchyňová

Obsah kurzu: Jaké odborné informace najdeme na internetu? Jaké informační zdroje nabízí UK a co speciálně FSV UK? Co jsou digitální knihovny? Jak nám může pomoci AI? Jak fungují knihovny v dnešním moderním světě? A jak se v nich orientovat? Nejen na tyto otázky odpoví kurz věnující se knihám, knihovnám a informačním zdrojům v rámci Centra vědeckých informací na FSV UK.

Kurz rozšiřuje znalosti získané v kurzu Knihovny, knihy a informace I. a II. Je však otevřený i posluchačům, kteří předchozí kurzy neabsolvovali.

Plán kurzu:

1. Seznámení se s knihovnou FSV UK (knihovní služby VŠ knihovny) a exkurze v areálu Jinonice
2. Možnost využití univerzitních informačních zdrojů se zaměřením na zdroje FSV UK
3. Vybrané digitální knihovny a sbírky (české i zahraniční)
4. Tipy a triky na internetu (podle zájmu a požadavků účastníků)
5. Exkurze na Digitalizační pracoviště Národní knihovny v Hostivaři
6. Exkurze do oddělení časopisů Knihovny Národního muzea (Zámeček)
7. Exkurze do odborné knihovny v Praze (podle zájmu účastníků)

Podmínky úspěšného zakončení kurzu: minimálně 50% prezenční účast

Den a čas výuky: pátek 11:00 – 12:30

Místo výuky: knihovna FSV UK, U Kříže 8, Praha 5-Jinonice

Číslo kurzu: 21

Konec dějin?

Americká politika, společnost a kultura v 90. letech 20. století

Vyučující: PhDr. Jakub Dopieralla

Obsah kurzu: Éra „devadesátek“ v USA je často popisována jako dekáda míru, prosperity a globalizace. Ve skutečnosti však ekonomický boom doprovázelo rozšiřování zákopů mezi politickými tábory, vzestup „kulturních válek“ a série skandálů, která vyústila v nejslavnější sexuální aféru v historii. V sérii přednášek

se budeme zabývat politickým, sociálním a ekonomickým vývojem americké společnosti od nástupu Billa Clintona až do útoku 11. září 2001, které uvrhly USA do nové éry uvažování o sobě sama. Ukážeme si, že dnešní rozdělenost americké společnosti má kořeny v ožehavých politických debatách devadesátých let. Neopomeneme ani překotné změny v populární kultuře, dopad internetové revoluce či zásadní transformaci mediální sféry, která později vyústila ve vzestup Donalda Trumpa.

Podmínky úspěšného zakončení kurzu: minimálně 50% prezenční účast

Den a čas výuky: čtvrtek 15:30–16:50

Místo výuky: U Kříže 8, Praha 5-Jinonice

Číslo kurzu: 22

Média zblízka II

Vyučující: PhDr. Radim Wolák

Obsah kurzu: Kurz nabízí účastníkům hlubší poznání mediální problematiky, vhled do dějin médií i jejich současného fungování prostřednictvím exkurzí do mediálních institucí (ČT, ČRo, ČTK, redakce novin, vydavatelství, tiskárny), návštěv muzeí (Poštovní muzeum, Národní technické muzeum, Národní muzeum), příležitostných akcí, diskusí či besed o mediálních otázkách se zajímavými osobnostmi, odborníky a pracovníky médií. Přesná náplň kurzu je vždy stanovena na základě zájmu účastníků po prvním setkání.

Podmínky úspěšného zakončení kurzu: minimálně 50% prezenční účast

Den a čas výuky: pátek 14:00–15:20

Místo výuky: budova Hollar, Smetanovo nábř. 6, Praha 1

Číslo kurzu: 23

Německá Praha

Vyučující: PhDr. Luboš Velek, Ph.D.

Obsah kurzu: Kurz usiluje o představení města Prahy jako politického, kulturního a finančního centra českých Němců v 19. a v první polovině 20. století. Víceméně již zcela zapomenutá a v minulosti cíleně vytěšňovaná „německá stránka“

v moderních dějinách Prahy bude prezentována na příkladu vývoje německých kulturních, politických a hospodářských institucí, vůdčích osobností pražských Němců, kulturních a politických událostí, stejně jako míst a okamžiků česko-německého „stýkání a potýkání“ v jejich konstruktivní i destruktivní podobě.

Témata přednášek:

1. Německá Praha: statistika, topografie a sociální struktura německé Prahy v proměnách moderní doby
2. Za kulturou pražských Němců: českoněmecká literatura a denní tisk
3. Za kulturou pražských Němců: Stavovské a Nové německé divadlo, Rudolfinum
4. Od Karlo-Ferdinandovy k Německé univerzitě: velké osobnosti německé vědy v Čechách
5. Od Německého ke Slovanskému domu: politické centrum českých Němců na Příkopech a jeho vymazání z dějin
6. Finanční instituce pražských Němců: Česká spořitelna a Česká pojišťovna
7. Exkurze po „Malém Berlíně“

Přednášky budou doprovázeny powerpointovými prezentacemi. S ohledem na počasí a vstřícnost vybraných institucí proběhnou některé přednášky mimo budovu FSV UK.

Podmínky úspěšného zakončení kurzu: minimálně 50% prezenční účast

Den a čas výuky: pátek 14:00–15:20

Místo výuky: budova Hollar, Smetanovo nábř. 6, Praha 1

Číslo kurzu: 24

Paralipomenon k Moně Lise – aneb co se do první přednášky nevešlo

Vyučující: prof. RNDr. Jan Ámos Víšek, CSc.

Motto:

*Počátkem cesty k moudrosti je
povědomí o vlastních neznalostech.*

Benjamin Franklin

Obsah kurzu: Kurz „Matematika a Mona Lisa – aneb je zdravý rozum opravdu zdravý?“, který probíhá v zimním semestru, vykládá poměrně zevrubně to, jak

se antická věda a vzdělanost dostala do renesanční Evropy. Navíc se dotýká mnoha dalších témat, jako je ve světě vzrůstající negramotnost ve vnímání čísel, vývoj našich kosmologických modelů, případně jak byla podporována vzdělanost v Evropě nebo zda jsou formalizované modely světa, ekonomiky či diagnostických postupů lepší než ty slovní. Konečně pak ukazuje, jak povrchní vnímání statistických výroků může být zavádějící a že matematika může být zábavná, pokud se jí přestaneme bát.

Zdá se však, že některá témata by si zasloužila trochu hlubší zamýšlení, např. jak mnoho přispěly k evropské vzdělanosti neevropské zdroje, zejména indické či čínské objevy a poznatky. Podobně naše kosmologické představy doznávají v posledních letech velké proměny, mimo jiné díky přístrojům, které jsou umístěny na oběžných drahách okolo Země či Slunce. Navíc, pokud si opravdu v měřítku představíme rozměry a poměry hmot a vzdáleností ve vesmíru, zjistíme, že naše představy jsou podobně zkreslené jako naše výše zmíněná negramotnost v číslech. Všichni víme, že muzea jsou plná fosilních nálezů, dokládajících vývoj živé přírody až k homo sapiens. Pokud si ovšem opět uvědomíme, po jak dlouhé časové období tento vývoj probíhal, zjistíme, že toho v rukách zas až tak moc nemáme a řada hypotéz je téměř na úrovni spekulací. A nové nálezy pak lehko nabourávají zažitá představy o jednoduchosti (linearitě) vývoje k modernímu člověku. Antropologové stále více připouštějí, že na zemi žilo více forem člověka po poměrně dlouhou dobu. Vzhledem k tomu, že vzdělanost a věda jsou životně (chcete-li kriticky) závislé na možnostech efektivně sdělovat a uchovávat to, co už bylo objeveno, právě tak jako to, co je bezprostředně nové, je proces, jak se vyvíjely písmenné či číslicové soustavy jako nosiče vědomostí, nade vše zajímavý. Konečně pak všichni víme, že celá západní (chcete-li transatlantická) kultura, vzdělanost a způsob života jsou založeny na antické vzdělanosti a judaisticko – křesťanské „mystice“. Je však náš pohled na svět jen spojením těchto dvou zdrojů, nebo došlo k efektu, který není jen jejich prostým „součtem“, ale vytvořil kvalitativně něco nového, co ve svých důsledcích zformovalo pojmy, stojící v základech transatlantické kultury: mravnost, morálka a etika. Navíc, nově pojaté (snad přesnější) překlady starých textů (a to v obou zmíněných oblastech – antické filosofické a matematické texty na jedné straně i hebrejské a křesťanské texty na straně druhé) a pokusy o jejich nový výklad mohou vést k závěru, že tyto dva zdroje mají možná velmi podobné kořeny.

Podmínky úspěšného zakončení kurzu: minimálně 50% prezenční účast

Den a čas výuky: pátek 9:30–10:50

Místo výuky: Opletalova 26, Praha 1

Číslo kurzu: 25

Proměny moderní Británie po roce 1945: významné události britské politiky a kultury očima současníků

Vyučující: prof. PhDr. Blanka Říchová, CSc, dr. h. c.

Obsah kurzu: Cílem kurzu bude představit zájemcům o britské dějiny a současnost významné mezníky a osobnosti druhé poloviny 20. století, resp. období vlády královny Alžběty II. a současného britského krále Karla III. Průvodci tímto obdobím budou vlivné – a v některých případech i kontroverzní – osobnosti politického života jako T. Blair, B. Johnson či N. Farage, ale i osobnosti méně známé, byť nikoli méně významné, jako labouristická poslankyně a ministryně pro irské záležitosti Marjorie Mo Mowlamová. Stranou zájmu ale nezůstanou ani osobnosti literárního života, které měly vazby na české prostředí (jako bohemistka Edith M. Pargeterová alias Ellis Petersová, autorka historických detektivek o bratru Cadfaelovi). Společně se rovněž podíváme na velšské, skotské a irské osobnosti přelomu 20. a 21. století, jako byla skotská premiérka N. Sturgeonová či zpěvák, kytarista a dlouholetý lídr velšské národní strany Plaid Cymru Dafydd Ivan. Zájemci o britské dějiny a současnost si tak budou moci udělat barvitější představu o britské současnosti a jejích proměnách.

Podmínky úspěšného zakončení: minimálně 50% prezenční účast

Den a čas výuky: pátek 9:30–10:50

Místo výuky: budova Hollar, Smetanovo nábř. 6, Praha 1

Číslo kurzu: 26

Příběhy evropského myšlenkového dědictví

Vyučující: doc. PhDr. Martin Soukup, Ph.D.

Obsah kurzu: Kurz nabídne vybrané kapitoly vývoje evropského myšlenkového dědictví, které vzniklo v antickém světě a různými způsoby se proměňovalo. Kurz se bude soustředit na nejdůležitější témata, jimiž se zabývali evropští myslitelé od novověku dále. Cílem kurzu je na vybraných tématech představit pestrost evropského myšlenkového dědictví.

Témata přednášek:

1. Úžas, ušlechtilí divoši a evropská zámořská expanze
2. Oplakávání koloniálních vin
3. Člověk jako nepopsaný list, Locke a Descartes
4. Freud, Nietzsche a Tizian
5. Mona Lisa a umělecké dílo v době své technické reprodukovatelnosti
6. Postmoderní výzvy
7. Postlidský svět

Podmínky úspěšného zakončení: minimálně 50% prezenční účast

Den a čas výuky: pátek 14:00–15:20

Místo výuky: budova Hollar, Smetanovo nábř. 6, Praha 1

Číslo kurzu: 27

Seminář výtvarného umění II

Vyučující: PhDr. Mgr. Hana Sládková, Ph.D.

Obsah kurzu: Náplní kurzu jsou návštěvy výstav současného umění (výběr dle aktuální nabídky) a srovnání vlastního dojmu s hodnocením recenzí a dalšími zdroji. Cílem kurzu je představit současné výtvarné umění prostřednictvím výstav a seznámit posluchače s nabídkou galerií, periodik a on-line obsahů zaměřených na výtvarné umění, s prostředím klasických výstavních prostor i ateliérů. Podle možností jsou součástí také komentované prohlídky s umělci, kurátory a galeristy. Podmínkou účasti v kurzu je přístup k e-mailu, jímž jsou zasílány informace ke každému semináři a doplňující odkazy k výstavám.

Podmínky úspěšného zakončení kurzu: minimálně 50% prezenční účast

Den a čas výuky: čtvrtek od 15:00

Místo výuky: různé pražské galerie

Číslo kurzu: 28

Současná čeština v praxi a médiích II

Vyučující: PhDr. Tereza Klabíková Rábová, Ph.D.

Obsah kurzu: Kurz je věnován vybraným jevům současné češtiny. Stručný výklad

teoretických poznatků bude bohatě ilustrován konkrétními příklady a kritickými analýzami mediálních textů psaných i mluvených. Důraz bude kladen na problematiku pravopisné a mluvnické jevy, nové vazby či výrazy a vhodnost jejich užití v daných situacích. Součástí kurzu bude vybraná četba odborné i populárně-naučné jazykovědné literatury a také praktický nácvik některých dovedností (mluvený projev, psaní e-mailu atd.). V neposlední řadě bude v kurzu prostor pro jazykové hry, výklad etymologie slov a další jazykové zajímavosti.

Podmínky úspěšného zakončení kurzu: minimálně 50% prezenční účast, plnění průběžných písemných úkolů

Den a čas výuky: pátek 9:30–10:50

Místo výuky: budova Hollar, Smetanovo nábř. 6, Praha 1

Číslo kurzu: 29

Toulky mediální Prahou I

Vyučující: prof. MgA. Martin Štoll, Ph.D.

Obsah kurzu: Všichni známe Toulky českou minulostí, stejně jako Toulky literární Prahou nebo literární Moravou. Pojd'te se toulat po Praze mediální. Centrum Prahy bylo epicentrem všech médií, která se od počátku 19. století u nás formovala a působila, zde byly věhlasné nakladatelské domy se svými tiskárnami, začínaly vlastenecké divadelní pokusy, byly tu věhlasné fotografické ateliéry, kolem Vodičkovy ulice pulsovala výtvarná a divadelní avantgarda. Na nedalekých Vinohradech získal budovu Československý rozhlas, kolem něhož se jak v roce 1945, tak 1968 sváděly boje o svobodu, nedaleko Národní třídy zahajovala vysílání Československá televize. Národní třídou prošly dějiny roku 1989, přičemž předtím to již byla třída Lidových novin, kaváren českých spisovatelů a umělců, směrem ke Staroměstskému náměstí začínalo první kino. Lektor kurzu, historik médií a dokumentarista M. Štoll nabízí již po čtvrté oblíbené tematické procházky po místech, která v české mediální kultuře byla podstatná. Poznámka: Půjde o fyzicky nenáročné procházky v okruhu několika ulic, s mnoha zastaveními. Délka procházek je hodina a půl. Je třeba být vybaven adekvátně počasí. Místo srazu bude vždy sděleno mailem.

Plán toulek:

1. Nové Město: Kavárny, nakladatelé a knihkupci na Národní (Ferdinandově) třídě, Formanův Amadeus u Stavovského divadla, Národní filmový archiv

a Vojta Náprstek, mediální význam Divadla Na Zábradlí, a lafeta s TGM na Smetanově nábřeží

2. Nové Město: Jak a kde fungovala Československá televize – od Vladislavovy ulice až po Jindřišskou šestnáct, tři jedničky padesát. A ještě k tomu: Kde měl premiéru Kinoautomat? Jak si konkurovaly Osvobozené divadlo s Vlastou Burianem? Ve kterém studiu Supraphonu natáčel Karel Gott své desky?
3. Královské Vinohrady: Mezi Čapky, mezi Československým a Českým rozhlasem, také kolem Divadla Spejbla a Hurvínka a Jaroslava Haška
4. Nové Město: Kam chodili autoři k nakladateli Janu Ottovi na Karlovo náměstí? Kde bylo možno potkat Karla Hynka Máchu, Antonína Dvořáka nebo Aloise Jiráska?
5. Staré Město: Co mají společného Franz Kafka a Douchová z filmu Vrchní, prchni? A kde sídlilo první pražské kino a Krameriova knižní expedice?
6. Kampa: Jak se potkal Josef Sudek s Jiřím Trnkou a Janem Werichem na Čertovce? A co Meda Mládková?
7. Malá Strana a Hradčany: Po stopách filmu Amadeus – od Maltézského náměstí Nerudovou ulicí až na Nový svět

Podmínky úspěšného zakončení kurzu: minimálně 50% prezenční účast
Procházky budou probíhat ve dvou skupinách, v každé bude max. 20 účastníků.
Níže si prosím vyberte, který čas vám vyhovuje více, a podle toho se přihlaste do příslušného kurzu.

Upozornění: Z důvodu velkého zájmu nelze kurz Toulky mediální Prahou I navštěvovat opakovaně.

Skupina A

Den a čas výuky: čtvrtek 10:00–11:30

Číslo kurzu: 30

Skupina B

Den a čas výuky: čtvrtek 12:30–14:00

Číslo kurzu: 31

Toulky mediální Prahou II – Josefov, Podolí, Braník, Karlín, Nusle, Žižkov, Smíchov, Libeň

Vyučující: prof. MgA. Martin Štoll, Ph.D.

Obsah kurzu: Po mimořádně oblíbených Toulkách mediální Prahou nabízí lektor kurzu, historik médií a dokumentarista M. Štoll druhou vlnu procházek.

Tyto tematické procházky doplní předchozí kurz o druhou část Starého Města (na opačnou stranu od Staroměstského náměstí), a následně se zaměří na jednotlivé pražské čtvrti (Braník, Libeň, Karlín, Nusle, Žižkov, Smíchov). I v těchto čtvrtích se odehrávala mediální historie. Dotkneme se odkazu W. A. Mozarta, Karla Gotta, Bohumila Hrabala, S. K. Neumanna, Jaroslava Seiferta, Jana Svěráka, Martina Friče a samozřejmě Járy Cimrmana.

Poznámka: Půjde o fyzicky středně náročné procházky napříč čtvrtí, s řadou zastavení. V některých případech bude třeba použít k posunu na další místo MHD. Délka procházek je hodina a půl. Je třeba být vybaven adekvátně počasí. Místo srazu bude vždy sděleno mailem.

Plán toulek:

1. Josefov, Stínadla a Golemovo město – od náměstí Miloše Formana přes Záhadu hlavolamu a Stínadla až ke kavárně Arco, a také po stopách Franze Kafky
2. Výtoň, Podolí a Braník – atmosféra vorařů, kolem domu, kde zemřel A. Rašín, dále kolem Divadla Járy Cimrmana až k domu Jana Svěráka a Tomáše Vorla
3. Karlín – sebevědomou dělnickou čtvrtí Františka Křížíka a divadla, které bylo chvíli i Národním divadlem, a k sanatoriu, kde dožil Antonio Salieri (alespoň ve filmu Amadeus)
4. Nusle – nejen Fidlovačka, ale i Rudolf Hrušínský a pořad Vysílá studio Jezerka
5. Žižkov – od S. K. Neumanna přes Jaroslava Haška a Jaroslava Seiferta až ke kinu a divadlu Ponec. At' žije Žižkovská republika!
6. Smíchov – od Anděla a mediálních domů k vilám manželů Duškových a Karla Gotta až k divadlu Orfeus. Smíchov nebyl jen Ringhoffer a pivo...
7. Palmovka a Libeň – svět Bohumila Hrabala a Eduarda Štorcha, a cesta místy, kde se měly konat Olympijské hry

Podmínky úspěšného zakončení kurzu: minimálně 50% prezenční účast
Procházky budou probíhat ve dvou skupinách, v každé bude max. 20 účastníků.
Níže si prosím vyberte, který čas vám vyhovuje více, a podle toho se přihlaste do příslušného kurzu.

Upozornění: Z důvodu velkého zájmu nelze kurz Toulky mediální Prahou II navštěvovat opakovaně.

Skupina A

Den a čas výuky: pátek 9:00–10:30

Číslo kurzu: 32

Skupina B

Den a čas výuky: pátek 11:00–12:30

Číslo kurzu: 33

Váš kompas ve světě bank, financí, rizika a výnosu

Vyučující: Mgr. Magda Pečená, Ph.D.

Obsah kurzu: Kurz nabízí základní orientaci ve světě bankovníctví, financí a hospodářství obecně. Především budeme diskutovat aktuální témata, která hýbou finančními trhy, a to jak na domácí, tak na světové scéně. Probereme principy fungování trhů, bank, základních bankovních a investičních produktů, budeme se věnovat základnímu vztahu rizika a výnosu, dotkneme se historie bankovníctví, centrálního bankovníctví, dohledu a regulace, mezinárodního kontextu a v neposlední řadě i digitálních měn, můžeme diskutovat i investiční zlato a zlaté mince a fungování burz. I když je součástí náplně i základní finanční matematika, její přehled slouží jen k pochopení některých základních principů finančních produktů. Cílem kurzu je představit spektrum finančních produktů včetně spoření a investic a zjistit, které z nich a za jakých podmínek jsou přínosem pro zdraví našich financí.

Finančnictví nabízí velmi širokou paletu témat a rovněž účastníci kurzu za sebou mají nejednu investiční zkušenost. Stejně tak všichni prožíváme turbulence na finančních trzích a aktuální geopolitickou nestabilitu. To a mnoho dalších soukromých aspektů se podepisuje na zkušenosti, postoji k riziku, investičních rozhodnutích a náhledu na ekonomiku. Kurz je proto široce otevřen podnětům, tématům a diskusím dle potřeb a individuálního zájmu účastníků. Pokud bude mezi účastníky zájem, můžeme se dotknout i některých dalších ekonomických témat (např. z oblasti fiskální politiky – reformy důchodů, dávek, daní apod.)

Podmínky úspěšného zakončení kurzu: minimálně 50% prezenční účast

Den a čas výuky: pátek 11:00–12:20

Místo výuky: Opletalova 26, Praha 1

Číslo kurzu: 34

Kontakt

Univerzita Karlova
Fakulta sociálních věd

Smetanovo nábřeží 6

110 01 Praha 1

www.fsv.cuni.cz

Referentka pro U3V:

Mgr. Denisa Šmejkalová

místnost č. 205

telefon: 222 112 237

e-mail: denisa.smejkalova@fsv.cuni.cz

Úřední hodiny:

pondělí 13:30–16:30

úterý 9:00–11:00

středa 13:30–15:30

pátek 9:00–11:00

Informace o Univerzitě třetího věku:

<https://fsv.cuni.cz/uchazeci/celozivotni-vzdelavani/univerzita-3-veku>

www.fsv.cuni.cz